

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 11/00892-2
Arkivkode: X00
Saksbehandler: Tommy Hernes
Deres referanse: 11/906-1 JEA
Dato: 09.09.2011

NOU 2011-3 - Kompetansearbeidsplasser - drivkraft for vekst i hele landet - høringsuttalelse

Vi viser til brev av 31.3.2011 hvor departementet ber om høringsinstansenes syn på utvalgets analyser, vurderinger og forslag.

KS mener utvalget har påpekt viktige utfordringer i samfunnet knyttet til kompetansearbeidsplasser i regionene, men at utvalget i dette arbeidet i for stor grad har tatt utgangspunkt i sektorielle forutsetninger og i for liten grad basert arbeidet på helhetlige vurderinger.

Utvalget definerer *kompetansearbeidsplasser* som *spesialiserte arbeidsplasser med krav til høyere utdanning*. KS vil påpeke at kommuner og fylkeskommuner over hele landet representerer viktige kompetansearbeidsplasser innen et bredt spekter av kompetanse-/fagområder. Av totalt 352.836 årsverk i kommunesektoren fordeler årsverkene seg på følgende utdanningsnivå (PAI 2010);

- 21.125 UH-utdanning, høyere grad
- 146.457 UH-utdanning, lavere grad
- 100.520 videregående/fagopplæring
- 39.365 Annen utdanning eller utdanning ikke oppgitt
- 45.370 Grunnskole

Selv om behovet for høyere utdanning vokser i mange sektorer, er det viktig å understreke at fagarbeidere vil være en viktig arbeidskraft også i årene framover. Det gjelder innen både privat og offentlig sektor. På grunnlag av rapporten "Rekruttering og arbeidskraft i kommunene – en kunnskapsstatus" (Econ Pöyry 2008) som omtales i NOU'en har KS utviklet rekrutteringsstrategien *Rekruttere og beholde!*

KS understreker at vurderinger og forslag til tiltak i utredningen rettet mot kompetansearbeidsplasser, ikke må få uheldige konsekvenser for kommunesektoren som arbeidsgivere og deres behov for å beholde, utvikle og rekruttere arbeidskraft med *ulik utdanningsbakgrunn*. Det er viktig å bidra til rekruttering av kompetanse på UH-nivå. Samtidig må det ikke få uforutsette og negative konsekvenser for kommunesektorens rekruttering av arbeidskraft generelt - fra fagarbeidere til spesialister.

Virkemiddelapparatet og virkemiddelsoener

KS mener i likhet med utvalget at det bør gjennomføres en helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet. KS vil derimot fraråde at en i utredningsperioden, som utvalget foreslår, ensidig prioriterer virkemidler som har som mål å utvikle næringsklynger og kompetansemiljøer. KS påpeker viktigheten av at lokal og regional næringsutvikling er avhengig av mange typer virkemidler. En helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet inklusive de distriktspolitiske virkemidlene vil nødvendigvis være tidkrevende og det vil neppe være formålstjenlig å tilrettelegge for en endring av virkemiddelbruken i denne utredningsperioden.

KS mener at inndelingen av virkemiddelsoenene bør bli vurdert endret med bakgrunn i å styrke regionale sentra, men at dette må vurderes og utredes i sammenheng med en helhetlig gjennomgang av et samlet virkemiddelapparat.

Samferdsel som utviklingsverktøy

KS mener at en samferdselsutbygging som virkemiddel for å påvirke og aktivt styre utviklingen i regionene i ønsket retning bør sterkere inn i det nasjonale og regionale planverket, herunder satsing på gode kollektivtilbud. KS mener dette vil forsterke utviklingen av større og mer robuste arbeidsmarkedsregioner.

Pendlerfradraget

KS mener at pendlerfradraget er et insitament for enkeltpersoner eller familier med kompetanse til å etablere seg i distriktene, og vil derfor sterkt fraråde en avvikling av pendlerfradraget. Dessuten vil pendlerfradraget bidra til at en oppnår rekruttering fra et større omland. Pendlerfradraget er et skattepolitisk virkemiddel og må vurderes i en større skattepolitisk sammenheng.

Bygging av kommunale utleieboliger

KS mener at det kan være behov for ordninger for bygging av kommunale utleieboliger som utvalget foreslår, men dette må være under forutsetning av at det foreligger vedtak om utflytting av statlige arbeidsplasser, eller andre endringer som medfører stor etterspørsel etter boliger innen en kort tidsakse. KS vil samtidig påpeke at denne type ordninger vil kunne påføre kommunene som tilretteleggere ytterligere kostnader. Dette må i tilfelle være fullfinansiert.

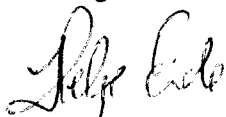
Regionale utdanningstilbud

KS mener det er beklagelig at utvalget har ikke hatt muligheten til å se på hvordan kapasiteten i det norske utdanningssystemet og den regionale fordelingen av studieplasser best kan utformes for å sikre vekst og rekruttering i kompetansearbeidsplasser i hele landet.

Utredningen viser til viktigheten av å ha et godt desentralisert utdanningstilbud. Her vektlegger utvalget en sterkere tilpasning til det lokale/regionale næringslivs behov. KS mener at det er viktig at regionalt behov blir dekket, men samtidig er det viktig at kompetansen det tilrettelegges for, ikke blir så spesialisert at dette er til hinder for nødvendige omstillingsprosesser. Utvalget peker selv på at det er mer sannsynlig at personer med generell kompetanse har lettere for å finne nytt arbeid.

KS mener også at med den sterke vektleggingen av tilpasning til eksisterende næringsliv, kan det synes som om at utvalget mister oppmerksomheten på å bruke et godt utbygd regionalt utdanningstilbud til vekst på nye områder. I tillegg til at et godt utdanningstilbud i seg selv representerer viktige kompetansearbeidsplasser, vil et godt tilbud øke attraktiviteten til en region og derfor være sentralt i å skape robuste arbeidsmarkedsregioner.

Vennlig hilsen

Helge Eide

Områdedirektør Interessepolitikk

May-Britt Nordli

Direktør Samfunnsutvikling